

**UDHËZIMI**  
**Nr. 3, datë 16.2.2012**

**PËR PROCEDURAT, KRITERET E PËRFITIMIT TË KREDISË DHE MËNYRA E  
ADMINISTRIMIT TË FONDEVE KUNDËRPARTI, TË MBLEDHURA NGA GRANDET  
JAPONEZE, NË ZBATIM TË VENDIMIT TË KËSHILLIT TË MINISTRAVE NR. 602, DATË  
24.8.2011 “PËR MIRATIMIN E MËNYRËS SË PËRDORIMIT TË FONDEVE KUNDËRPARTI, TË  
MBLEDHURA NGA GRANDET JAPONEZE PËR SEKTORIN E BUJQËSISË DHE TË  
USHQIMIT”, TË NDRYSHUAR.**

Në mbështetje të nenit 102, pika 4 të Kushtetutës dhe vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 602 datë 24.8.2011 “Për miratimin e mënyrës së përdorimit të fondeve kundërparti, të mbledhura nga grandet japoneze për sektorin e bujqësisë dhe të ushqimit”, të ndryshuar

**UDHËZOJMË:**

**1. TË PËRGJITHSHME**

Fondet kundërparti, të krijuara nga arkëtimet prej subjekteve që kanë përfituar nga projekti i Qeverisë Japoneze dhe të mbledhura nga Agjencia për Zhvillimin Bujqësor dhe Rural (AZHBR), në shumën 200,000,000 (dyqind milionë) lekë, të derdhen në buxhetin e shtetit. Ky fond të përballohet nga buxheti i akorduar i vitit 2012 për skemën mbështetëse në bujqësi, nga artikulli 606, zëri “Transferte në buxhetet familjare”.

1.1 Fondet kundërparti të ripërdoren për financimin e projekteve investuese në bujqësi apo agroindustri, në formën e huave pa interes me kohëzgjatje 7-vjeçare, me qëllim nxitjen dhe rritjen e prodhimit bujqësor e blegtoral, si dhe përpunimit të këtyre produkteve.

1.2 Përkufizime: Kudo që mund të përdoren këto terma në këtë udhëzim, përveç rasteve kur thuhet ndryshe, termat e mëposhtëm do të kenë kuptimin si vijon:

- Fondet kundërparti (Fondi), nënkupton fondin total prej 200,000,000 lekë, të miratuar nga Qeveria Shqiptare, do të ripërdoren nga AZHBR-ja në formën e huas pa interes.
- “Komisioni i vlerësimit dhe i miratimit” (Komisioni) nënkupton strukturën më të lartë vendimmarrëse, përgjegjëse për vlerësimin dhe miratimin e kredisë për projektet të cilat financohen.
- “Sekretariati nënkupton” strukturën e AZHBR-së, të ngritur me urdhër të Drejtorit të AZHBR-së, e cila kontrollon përputhshmërinë, kontrollon nga ana formale dokumentacionin e subjekteve aplikues.
- “Hua” nënkupton shumën e miratuar për financimin e projekteve investuese në formën e kredisë pa interes për çdo subjekt.
- “Disbursim” nënkupton lëvrimin e huas në llogaritë e subjekteve përfituese.
- “Subjekti përfitues” nënkupton ato subjekte për të cilat komisioni ka miratuar dhënien e huas.
- “Këst” është shuma e përcaktuar që subjektet duhet të paguajnë për kthimin e huas, në intervale kohore të përcaktuara në kontratë.
- “Periudhë grace” (Grace), periudha gjatë së cilës subjekti përfitues, në bazë të kushteve të kontratës nuk paguan këste.

**2. STRUKTURA MENAXHUESE DHE ADMINISTRIMI I FONDIT KUNDËRPARTI**

2.1 Komisioni i vlerësimit dhe i miratimit është përgjegjës për vlerësimin dhe miratimin të projekteve. Komisioni përbëhet nga 6 anëtarë si vijon:

- 2 (dy) përfaqësues nga Ministria e Bujqësisë Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit;
- 1 (një) përfaqësues nga Ministria e Financave;
- 3 (tre) përfaqësues nga AZHBR-ja.

2.2 Kryetari dhe anëtarët e komisionit emërohen dhe shkarkohen nga Ministri i Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit me propozim me shkrim nga institucionet përkatëse.

2.3 Mbledhja e komisionit zhvillohet sa herë të jetë e nevojshme për të kryer vlerësimin e projekteve investuese, shpalljen e subjekteve përfitues, si dhe për të shqyrtuar huat që janë pjesërisht ose plotësisht të padisbursuara. Vendimet konsiderohen të vlefshme kur në mbledhje marrin pjesë të paktën 4 anëtarë. Vendimet e komisionit merren me shumicë të thjeshtë votash dhe në rastet e votave të barabarta, vota e

kryetarit është përcaktuese.

2.4 Agjencia zbatuese. AZHBR është struktura ekzekutive e Fondit e cila është përgjegjëse për menaxhimin e tij. Konkretisht AZHBR është përgjegjëse për:

a) Informimin e aplikuesëve të mundshëm mbi kërkesat dhe procedurat për përfitimin e financimit.  
b) Pranimin e aplikimeve dhe dokumenteve nga aplikantët, si dhe dorëzimin e tyre pranë komisionit, për vlerësim.

c) Kryerjen e shërbimit të Sekretariatit të Komisionit të Vlerësimit dhe Miratimit, përfshirë përgatitjen, regjistrimin dhe administrimin e gjithë dokumentacionit zyrtar të veprimtarisë së këtij komisioni.

d) Komunikimin me vlerësuesit e pasurive, për përgatitjen e raporteve të vlerësimit për pasuritë që ofrohen si kolateral.

e) Llogaritjen e vlerës së kështit dhe intervalet e pagesës së tij në bazë të kohëzgjatjes së huas, duke konsideruar 1 vit periudhë grace nga data e disbursimit të fundit.

f) Kontrollin e pagesës së kësteve nga çdo subjekt dhe llogaritjen e kamatëvonesave përkatëse.

g) Hartimin e nënshkrimit të kontratës së huas dhe kontratës së hipotekës/pengut midis AZHBR-së dhe subjekteve përfituese në përputhje me kushtet e miratuara nga komisioni firmoset nga drejtori i AZHBR-së. Kontrata e nënshkruar mes palëve përbën titull ekzekutiv.

h) Përgatitjen e dokumentacionit për vendosjen e barrës siguroese mbi pasurinë/pasurive që do të shërbejnë si kolateral, dhe ndjek realizimin e këtij procesi me zyrat e regjistrimit të pasurive të paluajtshme (ZRPP) dhe Regjistrin e Barrës Siguroese (RBS).

i) Njoftimin e subjekteve përfitues për kostot e aplikimit deri në livrimin e Fondit, të cilat mbarten nga aplikanti (të gjitha detyrimet që lindin nga vlerësimi i pasurisë/pasurive, noterizimi i kontratave, si dhe nga akti i bllokimit në hipotekë dhe regjistri i barrës siguroese).

j) Kryerjen e disbursimit të huas në përputhje me kushtet e kontratës së huas.

k) Administrimin e Fondit, mbajtjen e llogarive dhe të dhënave për çdo projekt të financuar, dhe përgatitjen e raporteve të nevojshme.

l) Ndjekjen e ecurisë së projekteve dhe pagesave të kësteve sipas skeduleve të miratuara, dhe mbajtjen e dokumentacionit në lidhje me pagesat e kësteve.

m) Monitorimin e zbatimit të projekteve në përputhje me biznesplanin e paraqitur.

n) Ndjekjen e të gjithë procedurave gjyqësore dhe administrative për ekzekutimin e kolateraleve për subjektet që nuk kryejnë pagesën e huas sipas kushteve të kontratës.

### 3. KRITERET E PËRFITIMIT

Përfitojnë subjektet fizike/juridike që përmbushin kriteret e mëposhtme:

- Ushtrjnë aktivitet në një nga fushat përcaktuara, si dhe paraqesin projektinvestim në përputhje me përcaktimet e bëra në vendimet e Këshillit të Ministrave dhe me politikat dhe strategjitë e zhvillimit të MBUMK-së.

- Ofrojnë garanci pasurore (kolateral) për garantimin e kredisë. Si kolaterale të pranueshme konsiderohen: pasuri të paluajtshme (toka, ndërtesa, troje); linjat prodhimi/përpunimi, garanci bankare me kohëzgjatje të njëjtë me atë të huas.

- Vlera e kolateralit të ofruar nuk duhet të jetë më pak se 100 % (njëqind për qind) e vlerës së financuar nga AZHBR.

- Nuk kanë detyrime të pashlyera ndaj organeve tatimore, 2- KR/AZHBR, si dhe institucioneve të tjera huadhënëse.

- Nuk janë dënuar për vepra penale.

- Argumentojnë dhe provojnë se financimi i kërkuar nuk ka për qëllim shlyerjen e huave të çdo lloji, të dhëna nga institucionet financiare.

### PËR MEKANIKËN BUJQËSORE KUR APLIKANTËT JANË FERMERË

1. Përfitojnë fermerët që kanë mbi 2 ha tokë bujqësore arë/pemëtore/ullishte/vresht, ose mbi 5 dynym serrë diellore ose me ngrohje teknike ose fermerë me jo më pak se 10 krerë lopë qumështi ose fermerë/individë që kryejnë shërbime për të tretë.

2. Toka të jetë në pronësi ose në përdorim të aplikantit të paktën për 10 vjet (në rastet e mjeteve mekanike dhe agregateve).

3. Aplikanti të ketë paguar taksën e tokës për të cilën aplikon për vitet 2011- 2012 (në rastet e mjeteve

mekanike dhe agregateve).

#### 4. FUSHAT E INVESTIMIT DHE SHKALLA E FINANCIMIT

Në varësi të llojit të investimit, shkalla e financimit për subjektet përfituese do të jetë si më poshtë:

a) Për blerjen dhe instalimin e dhomave frigoriferike, deri në 60% të vlerës së përllogaritur të investimit, por jo më shumë se 15 (pesëmbëdhjetë) milionë lekë.

b) Për blerjen e linjave të reja ose rinovimin e linjave ekzistuese të seleksionimit, ruajtjes dhe përpunimit të arnoreve, gështenjës dhe shëgës, deri në 80% të vlerës së përllogaritur të investimit, por jo më shumë se 35 (tridhjetepesë) milionë lekë.

c) Për ndërtimin apo modernizimin e komplekseve blegtorale për prodhimin e qumështit e të mishit, si dhe instalimin e impianteve të tyre ndihmëse, deri në 50% të vlerës së përllogaritur të investimit, por jo më shumë se 15 (pesëmbëdhjetë) milionë lekë.

d) Për blerjen e mekanikës bujqësore, deri në 8 (tetë) milionë lekë.

e) Për ngritjen e fidanishteve dhe serrave për prodhimin e fidanëve të arrës, deri në 80% të vlerës së përllogaritur të investimit, por jo më shumë se 30 (tridhjetë) milionë lekë.

#### 5. APLIKIMI PËR FINANCIM DHE DOKUMENTACIONI I NEVOJSHËM

Aplikimet për mbështetje financiare paraqiten në AZHBR, në drejtorinë qendrore Tiranë brenda datës 31.5.2012. Formulari i aplikimit dhe dokumentet e aplikimit dorëzohen në zyrën e protokollit të AZHBR-së. Subjekti aplikues pajiset me një kopje të protokolluar të formularit të aplikimit dhe listën për dokumentacionin e dorëzuar.

Sekretariati, i ngritur me urdhër të drejtorit të AZHBR-së me mbarimin e afatit të aplikimit, brenda 10 ditësh ia përcjell propozimet e përgatitura dhe dokumentacionin e depozituar nga aplikuesit, komisionit të vlerësimit dhe të miratimit.

Pjesë e dokumentacionit është edhe lista emërore e subjekteve aplikimet e të cilëve nuk janë të shoqëruara me dokumentacionin e kërkuar, duke specifikuar mangësitë e konstatuara.

Komisioni i vlerësimit dhe i miratimit, vendos marrjen ose jo në shqyrtim të këtyre aplikimeve të paraqitura me mangësitë e konstatuara.

##### 5.1 DOKUMENTACIONI I KËRKUAR:

a) Dokumentacioni ligjor. Person juridik/fizik/ fermer-mekanika bujqësore:

i) Ekstraktin e shoqërisë nga QKR dhe statuti i shoqërisë (për personat juridik/fizik);

ii) Vendimi i asamblesë së ortakëve për marrjen e huas pranë AZHBR-së (për personat juridik/fizik);

iii) Dokument identifikimi të aksionerit/ëve dhe administratorit të shoqërisë (për personat juridikë/fizikë);

iv) Dokument identifikimi (pasaportë biometrike kartë identiteti) dhe certifikatë familjare për personat, prona e të cilëve është ofruar si kolateral;

v) Dëshmi penaliteti për aplikantin.

b) Dokumentacioni financiar dhe i lidhur me planin e investimit:

i) Pasqyrat financiare të 3(tri) viteve paraardhëse, kopje të njësuara nga zyra e tatimeve (për bizneset që kanë ushtruar aktivitet gjatë kësaj periudhe);

ii) Vërtetim nga zyra e tatimeve që nuk ka detyrime tatimore;

iii) Vërtetim nga komuna/bashkia dhe mandatarëkëtimi përkatës, që vërtetojnë pagesën e taksës së tokës për vitin 2011 dhe 2012 (për fermerët);

iv) Biznesplanin të detajuar (5-7-vjeçar);

v) Oferta, marrëveshje paraprake apo kontrata nga furnitori (shitësi) dhe specifikimet teknike të linjave, makinerive të veçanta, dhomave frigoriferike, projektet e komplekseve blegtorale apo impianteve të tyre ndihmëse dhe mekanikës bujqësore;

vi) Dokumenti mbi statusin e aplikantit nga regjistri i kredisë në Bankën e Shqipërisë.

c) Dokumentacioni në lidhje me kolateralin e ofruar:

i) Fotokopje të noterizuar të certifikatës së pronësisë, shoqëruar me kopjen origjinale të kartelës së pronës, ose vërtetim i pronësisë se për pronën ku do të bëhet investimi të lëshuar jo më herët se 3 muaj nga data e aplikimit.

ii) Dokumenti i pronësisë së shoqëruar me hartë treguese dhe kopje karte në rastet e certifikatës së pronësisë dhe vërtetim pronësie, shoqëruar me hartë treguese për rastet kur dokumenti është vërtetim i pronësisë.

iii) Vlerësimi i pronësisë, nga eksperti përkatës i licencuar, që do të lihet si barrë hipotekare. Vlera imediate e likuidimit të kolateralit të jetë jo më pak se 100% të vlerës së financimit.

## 6. VLERËSIMI

Vlerësimi i projekteve investuese bëhet sipas përparësive për çdo skemë, shpërndarjes gjeografike, si dhe përqasjes me standardet e BE-së.

6.1 Prioritetet sipas skemave dhe shpërndarja e fondeve për çdo skemë.

a) Përparësitë sipas skemave të financimit (nga 1 tek 5 sipas rëndësisë në zbritje)

1. Blerja dhe instalimi i linjave të seleksionimit dhe përpunimit të prodhimit të arroveve, gështenjës dhe shëgës.

2. Ngritja e fidanishteve serrave për prodhimin e fidanëve të arrës.

3. Ndërtim apo modernizim i komplekseve blegtorale dhe instalimi i impianteve të tyre ndihmëse.

4. Blerja dhe instalimi i dhomave frigoriferike.

5. Blerja e mekanikës bujqësore.

Radha e shqyrtimit të jetë sipas përparësive të përcaktuara më sipër (1-5). Brenda secilës skemë shqyrtohen të parat aplikimet e zonave prioritare sipas përcaktimeve të bëra në vijim.

Fondet e papërdorura në një nga nivelet e përmendura më sipër i kalojnë nivelit pasardhës.

Renditja përfundimtare do të bëhet në mënyrë të pavarur për çdo skemë, bazuar në shpërndarjen e fondeve dhe sistemit të pikëve të përcaktuara në këtë udhëzim.

b) Shpërndarja e fondeve për çdo skemë:

1. Blerja dhe instalimi i linjave të seleksionimit dhe përpunimit të prodhimit të arroveve, gështenjës dhe shëgës 35 milionë lekë;

2. Ngritjen e fidanishteve dhe serrave për prodhimin e fidanëve të arrës 60 milionë lekë;

3. Ndërtim apo modernizim i komplekseve blegtorale dhe instalimi i impianteve të tyre ndihmëse 40 milionë lekë;

4. Blerja dhe instalimi i dhomave frigoriferike 40 milionë lekë;

5. Blerja e mekanikës 25 milionë lekë.

6.2 Klasifikimi i zonave prioritare për çdo projekt

6.2.1 Blerja dhe instalimi i linjave të seleksionimit dhe përpunimit të prodhimit të arroveve, gështenjës dhe shëgës.

Sipas sipërfaqeve me arrove, zonat përfituese klasifikohen në dy kategori, si vijon:

- Zona prioritare 1: qarku Dibër, Tropoja (qarku Kukës), Pogradec, Kolonjë (qarku Korçë)

- Zona prioritare 2: Malësia e Madhe, Puka (qarku Shkodër), qarku Gjirokastrë

6.2.2 Ngritjen e fidanishteve dhe serrave për prodhimin e fidanëve të arrës

- Zonë prioritare 1: qarku Elbasan, qarku Kukës (Tropoja), qarku Korçë

- Zonë prioritare 2: qarku Dibër, qarku Korçë, qarku Shkodër, qarku Gjirokastrë

Kusht i përgjithshëm përfitimi është pasja për çdo 100 m<sup>2</sup> serre e mjediseve ndihmëse dhe jo me pak se 20 dynym tokë për rrjetin e fidanëve.

6.2.3 Ndërtim apo modernizim i komplekseve blegtorale dhe instalimi i impianteve të tyre ndihmëse.

- Prioriteti 1. Modernizimi i komplekseve blegtorale dhe instalimi i impianteve të tyre ndihmëse si: ujëpirëse automatike, mjetëse mekanike, tanker ftohës për qumështin, pajisje për banjëzim, ngrohjen dhe ventimin, sisteme të kontrollit automatik të ambientit, impiant për pastrimin mekanik të plehut.

- Prioriteti 2. Ndërtimi dhe zgjerim/rikonstruksioni i ambienteve të komplekseve blegtorale.

Renditja sipas llojeve dhe zonave gjeografike prioritare është si vijon:

| Renditja sipas llojeve      | Zona prioritare 1 <sup>1</sup>     | Zona prioritare 2         |
|-----------------------------|------------------------------------|---------------------------|
| Ferma me mbi 50 lopë        | Tiranë, Berat, Fier, Durrës, Lezhë | Korçë Shkodër,            |
| Ferma me mbi 100 krerë dele | Kukës, Vlorë, Gjirokastrë          | Korçë, Berat, Fier, Dibër |
| Ferma me mbi 100 krerë dhi  | Kukës, Vlorë, Gjirokastrë          | Korçë, Berat, Fier, Dibër |

<sup>1</sup> Sipas qarqeve

|                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                              |                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| Ferma me mbi 10 dosa                                                                                                                                                                                                                    | Shkodër, Lezhë, Durrës                                                       | Fier, Korçë, Vlorë   |
| Numri i krerëve është kriter në progresion me vlerësimin.                                                                                                                                                                               |                                                                              |                      |
| 6.2.4 Blerja dhe instalimi i dhomave frigoriferike                                                                                                                                                                                      |                                                                              |                      |
| Prioritet kanë zonat kryesore të perimeve, si edhe ato zona ku kapacitetet e ruajtjes frigoriferike janë të papërfillshme. Sipas shtrirjes gjeografike, zonat përfituese klasifikohen në dy grupe si vijon:                             |                                                                              |                      |
| - Zonë prioritare 1:                                                                                                                                                                                                                    | qarku: Fier, Durrës, Shkodër, Berat, Gjirokastrë, Lezhë, Dibër (për frutat). |                      |
| - Zonë prioritare 2:                                                                                                                                                                                                                    | qarku: Tiranë, Durrës, Vlorë, Elbasan.                                       |                      |
| Aktivitetet që mbështeten nëpërmjet kësaj skeme do të jenë: blerja dhe instalimi i dhomave frigoriferike për perimet dhe patatën, si edhe për frutat për qarkun e Dibrës.                                                               |                                                                              |                      |
| 6.2.5 Blerja e mekanikës bujqësore                                                                                                                                                                                                      |                                                                              |                      |
| Sipas shtrirjes gjeografike, rrethet përfituese klasifikohen në dy zona prioritare, si vijon:                                                                                                                                           |                                                                              |                      |
| - Zonë prioritare 1:                                                                                                                                                                                                                    | qarku: Fier, Durrës, Berat, Korçë, Elbasan                                   |                      |
| - Zonë prioritare 2:                                                                                                                                                                                                                    | qarku: Tiranë, Vlorë, Lezhë, Dibër                                           |                      |
| 6.3 Kriteret e vlerësimit. Pikët për vlerësimin e aplikimeve janë si më poshtë:                                                                                                                                                         |                                                                              |                      |
| 6.3.1 Zona gjeografike ku do të zhvillohen projektet investuese:                                                                                                                                                                        |                                                                              |                      |
| a) Zonat me prioritet 1                                                                                                                                                                                                                 |                                                                              | 25 pikë              |
| b) Zonat me prioritet 2                                                                                                                                                                                                                 |                                                                              | 15 pikë              |
| 6.3.2 Statusi i aplikantit                                                                                                                                                                                                              |                                                                              |                      |
| a) Organizatat prodhuese dhe që kooprojnë (sipas legjislacionit në fuqi)                                                                                                                                                                |                                                                              | 20 pikë              |
| b) Aplikantë individualë (prodhues, tregtues apo fermerë)                                                                                                                                                                               |                                                                              | 15 pikë              |
| 6.3.3 Aplikantë që kanë raportim më të mirë të totalit të huave ndaj totalit të aseteve                                                                                                                                                 |                                                                              |                      |
|                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                              | 15 pikë <sup>2</sup> |
| 6.3.4 Aplikantë që kanë raportin më të mirë të fitimit neto ndaj kështit vjetor                                                                                                                                                         |                                                                              |                      |
|                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                              | 15 pikë*             |
| 6.4 Krite specifike                                                                                                                                                                                                                     |                                                                              |                      |
| 6.4.1 Aplikantët që kërkojnë të investojnë në linja sa më të plota (cikël të mbyllur) në skemat: 6.2.1; 6.2.2 ; 6.2.3; dhe 6.2.4                                                                                                        |                                                                              |                      |
|                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                              | 15 pikë              |
| 6.4.2 Aplikantët që kanë eksperiencë të mëparshme në këtë fushë                                                                                                                                                                         |                                                                              |                      |
| Skema: 6.2.1 dhe 6.2.2                                                                                                                                                                                                                  |                                                                              | 15 pikë              |
| 6.4.3 Për mekanikën bujqësore:                                                                                                                                                                                                          |                                                                              |                      |
| i) Blerësit e aggregateve                                                                                                                                                                                                               |                                                                              | 15 pikë              |
| ii) Blerësit e traktor + aggregate komplet                                                                                                                                                                                              |                                                                              | 20 pikë              |
| iii) Blerësit e traktorëve                                                                                                                                                                                                              |                                                                              | 10 pikë              |
| 6.5 Procesi i vlerësimit përfundon 20 ditë pas dorëzimit nga AZHBR-ja të propozimeve dhe dosjeve të plota të të gjitha aplikimeve. Komisioni mund të kërkojë informacion ose dokumente shtesë në rast se e shih të nevojshme.           |                                                                              |                      |
| 6.6 Ankesat e aplikantëve paraqiten pranë AZHBR-së brenda 15 ditëve pas shpalljes së listës së fituesve. Drejtori i AZHBR-së pas marrjes së ankimeve ia përcjell Ministrinë të MBUMK-së, i cili vendos pranimin apo rrëzimin e ankimit. |                                                                              |                      |

<sup>2</sup> Për këto kriterë pikët e shprehura janë pikë maksimale, për aplikantin që ka treguesit më të mirë. Për aplikantët e tjerë vlerësohet proporcionalisht.

## 7. DISBURSIMI I HUAS

Pas shpalljes nga komisioni i vlerësimit të listës së fituesve, AZHBR fillon procedurën e nënshkrimit të kontratave dhe të livrimit të huave në përputhje me kushtet e miratuara.

Përpara disbursimit të çdo shume AZHBR kontrollon dhe siguron që:

- a) Kontratat janë nënshkruar dhe noterizuar në përputhje me kushtet për të qenë titull ekzekutiv.
- b) Është bërë vendosja e barrës siguruese mbi kolateralin e ofruar.
- c) Subjekti bën sigurimin e pronës nga rreziqet pranë një shoqërie sigurimi.
- d) Subjekti përfitues disponon lejet e nevojshme për kryerjen e investimit dhe ushtrimin e aktivitetit.
- e) Subjekti çel një llogari pranë bankës ku është depozituar Fondi.
- f) Subjekti përfitues paraqet dokumentacion të rregullt tatimor për investimin e kryer.
- g) Çdo disbursim është në përpjesëtim me masën e investimit të vetë përfituesit sipas fushës së investimit dhe shkallës përkatëse të financimit të përcaktuara në këtë udhëzim.

AZHBR mban një kopje të dokumentacionit të sipërpërmendur dhe kryen disbursimin e huas në numrin e llogarisë së përfituesit në përputhje me kushtet e kontratës.

Për shumat e padisbursuara brenda afateve të përcaktuara në kontratë, AZHBR informon komisionin, i cili merr vendimet përkatëse.

## 8. TË TJERA

1. Subjekti përfitues është i detyruar të raportojë dhe të japë informacion në AZHBR, për të dhënat që i kërkojnë prej tij dhe mban përgjegjësi për saktësinë e tyre.

2. Shlyerja e huas të jetë me këste, me një periudhë grace 1 (një) vit, që fillon nga data e disbursimit të fundit. Këstet do të jenë 3-mujore, përveç rasteve kur në miratimin nga komisioni është vendosur ndryshe. Kthimi i huas të arkëtohet në llogari rrjedhëse të veçantë të AZHBR-së.

3. Për rastet e mospagimit në kohë të këstit ose të një pjese të këstit, subjekti përfitues penalizohet me një kamatëvonesë mbi vlerën e shumës së papaguar të këstit, e llogaritur kjo për çdo ditë vonesë. Norma vjetore e interesit për llogaritjen e shumës së kamatëvonesës do të jetë 10 %.

4. Kur subjekti përfitues nuk paguan 2 këste të radhës, të cilat janë pasqyruar në kontratë, AZHBR-së i lind e drejta t'i drejtohet organeve gjyqësore për përmbushjen e detyrimeve kontraktuale.

5. Kur përfituesi nuk plotëson kushtet e kontratës të përcaktuara të lidhur mes palëve dhe kur përfituesi devijon qëllimin e përdorimit të kredisë, AZHBR-ja ka të drejtë të bllokojë disbursimin e kredisë së mbetur dhe të kërkojë kthimin e shumës së disbursuar deri në atë periudhë.

6. Çdo kërkesë për ndryshim në kolateral do të merret në shqyrtim vetëm pasi të jenë paraqitur të gjitha dokumentet sipas përcaktimeve të këtij udhëzimi, të jetë bërë vlerësimi nga ekspertët vlerësues për kolateralin e ri të ofruar dhe të jenë shlyer këstet sipas përcaktimeve të bëra në kontratën e huas. Ministri i Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit ngre një komision për shqyrtimin e kërkesave për ndryshime në kolateral. Të gjitha shpenzimet e lidhura me këtë proces, mbulohen nga aplikantët.

Ky udhëzim hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletore Zyrtare.

MINISTRI I BUJQËSISË, USHQIMIT DHE  
MBROJTJES SË KONSUMATORIT

**Genc Ruli**

MINISTRI I FINANCAVE

**Ridvan Bode**